

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2007-3-51 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 07-63/763-267
Karar Tarihi : 2.8.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Tuncay SONGÖR (İkinci Başkan)
Üyeler : Prof.Dr.Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER: Aydın ÇELEN, Ali Fuat KOÇ

C. ŞİKAYET EDEN : Hasan ÇELİK
Dallas Birahanesi
Pazaryeri Hal Binası Keşan / Edirne

20

D. HAKKINDA İNCELEME YAPILANLAR:
Efes Pazarlama ve Dağıtım Tic. A.Ş.
Esentepe Mah. Anadolu Cad. No:3 Kartal 81440 İstanbul

Tanmer Pazarlama ve Tic Ltd. Şti.
İzzetiye Yolu üzeri Keşan Edirne

30

E. DOSYA KONUSU: Efes Pazarlama ve Dağıtım Tic. A.Ş.'nin 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı Rekabet Kurulu Kararı çerçevesinde yerine getirmesi gereken yükümlülüklerini yerine getirmediği ve bu kapsamda şikayetçi taraf aleyhine aralarındaki sözleşmeye uymayarak başka marka ürünleri satışa arz ettiği gerekçesiyle dava açtığı iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayet dilekçesinde özetle:

40

- Başvuru sahibi Dallas Birahanesi işleticisi olan Hasan Çelik ile Efes Pazarlama ve Dağıtım Tic. A.Ş. (Efpa) ve Efpa Keşan Bölge Bayi olan Tanmer Pazarlama ve Tic. Ltd. Şti. (Tanmer) arasında 15.9.2002 tarihinde satış nokta sözleşmesi (sözleşme) akdedildiği,

- Sözleşmenin tek nüsha olarak tanzim edildiği, sözleşmedeki boşlukların ve cezai şartın kendisinin bilgisi olmaksızın doldurulduğu,

- Sözleşme ile öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmesine rağmen, söz konusu sözleşmedeki cezai şarta dayanılarak Keşan 1. Asliye Hukuk

07-63/763-267

Mahkemesinde Efpa'nın 2005/302 E. Sayılı dava dosyası ile dava açtığı ve davanın 2006/375 K. sayı ile karara bağlandığı,

50 - Efpa ve Tanmer'in 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı Rekabet Kurulu Kararı çerçevesinde yerine getirilmesi gereken yükümlülükleri yerine getirmediği ve bu kapsamda şikayetçi taraf aleyhine başka marka ürünleri satışa arz ettiği ve aralarındaki sözleşmeye uymadığı gerekçesiyle dava açtığı ve dava sonucunda Hasan Çelik aleyhine karar verildiği,

belirtilerek Rekabet Kurulu Kararına aykırı hareket eden Efpa ve Tanmer hakkında ilgili Kurul kararında da belirtildiği üzere, soruşturma açılması ve 4054 sayılı Kanun'un 16. ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılması talep edilmektedir.

60 **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 6.4.2007 tarih, 2561 sayı ve 7.5.2007 tarih, 3195 sayı ile intikal eden başvurular üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesi uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 15.5.2007 tarih ve 2007-3-51/İİ-AÇ sayılı İlk İnceleme Raporu Rekabet Kurulu'nun 23.5.2007 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 07-42/460-Mİ sayılı karar ile ilgili dosya konusunun, Hukuk Müşavirliğinin mütalaası ve Daire Başkanlığı'nın ek çalışması ile birlikte Kurul gündemine getirilmek üzere, incelemeye alınmasına karar verilmiştir.

70 İlgili karar üzerine hazırlanan 20.7.2007 tarih ve 2007-3-51/BN-07-AÇ sayılı Bilgi Notu 20.7.2007 tarih, REK.0.07.00.00-110/156 sayılı Başkanlık Önergesi ile 07-63 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili rapor be bilgi notunda;

80 I. a) 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı Rekabet Kurulu Kararı ile grup muafiyeti kapsamında çıkarılan sözleşmelerinde gerekli değişiklikleri yapmayan ve sözleşmeleri rekabet ihlali içeren hükümleri ile birlikte uygulamaya devam eden Efes Pazarlama ve Dağıtım Tic. A.Ş.'nin söz konusu eylemlerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerektiği,

b) Bu itibarla Efes Pazarlama ve Dağıtım Tic. A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca soruşturma başlatılmasının yerinde olacağı;

90 c) Ayrıca, 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı Rekabet Kurulu Kararı doğrultusunda yapılması gereken değişiklikler yapılmadan söz konusu sözleşmeleri uygulamaya devam eden Efes Pazarlama ve Dağıtım Tic. A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesinin (c) bendi uyarınca süreli para cezasının uygulanması gerektiği,

II. Öte yandan şikayet dilekçesinde adı geçen Efes Pazarlama ve Dağıtım Tic. A.Ş. Keşan Bölge Bayi Tanmer Pazarlama ve Tic Ltd. Şti.'nin, ihlal içerisinde olduğuna dair herhangi bir tespit bulunmadığından söz konusu teşebbüsün soruşturmaya dahil edilmesine gerek olmadığı

sonucuna ulaşıldığı ifade edilmektedir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

100 I.1. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Rekabet Kurulu'nun 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı kararında;

- 1) Hakim durumda olan bir teşebbüsün yer aldığı, bu teşebbüsün güçlü bir markaya sahip olduğu, bu teşebbüsten başka pazarda belli bir güce sahip sadece tek bir teşebbüsün yer aldığı, yabancı teşebbüslerin hakim durumdaki teşebbüs ile lisans anlaşması yaparak pazara ürün sunmayı tercih ettiği, üretici olarak pazara girişin zor olduğu ve ithalatın önemli boyutta olmadığı düopolistik bir yapı sergileyen bira pazarında teşebbüsler arasında etkin rekabetin bulunmadığına,
110
- 2) Pazara girme niyetinde olan veya yeni giren teşebbüslerin, kapasiteleri ve/veya ithalat potansiyelleri itibari ile bu pazarda etkin rekabet yaratmaktan uzak olduğuna,
- 3) Öte yandan, Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. ve Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.'nin kendilerinin veya distribütörlerinin / bayilerinin hem açık satış yapan nihai satış noktaları hem de kapalı satış yapan nihai satış noktaları ile akdettikleri tek elden satın alma anlaşmalarında yer alan rekabet etmeme yükümlülüklerinin (münhasırlık şartı) ve bu etkiyi doğuran diğer sınırlamaların (tek elden satın alma yükümlülükleri, asgari satın alma / satış yükümlükleri, verilen krediler ve indirim vs. diğer katkıların tek marka satma şartına bağlanması gibi yükümlülükler), bira pazarında etkin rekabetin oluşmasının önünde önemli bir engel olduğuna,
120
- 4) Alıcı konumundaki açık ve kapalı satış yapan noktaların ihtiyaçlarının küçük de olsa bir kısmını (2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen %80 oranından çok daha düşük olsa dahi) Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. ve Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş. ürünlerine yönlendirmelerine yol açacak her türlü düzenlemenin yasaklanan rekabet etmeme yükümlülüğü tanımı içerisinde değerlendirilmesi gerektiğine,
130
- 5) Pazarda etkin rekabetin tesis edilmesi bakımından, Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş.'nin, Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.'nin kendilerinin ya da distribütörlerinin / bayilerinin hem açık satış yapan nihai satış noktaları hem de kapalı satış yapan nihai satış noktaları ile akdettikleri

bu tür münhasırlık içeren tek elden satın alma anlaşmalarına 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyetin Kanun'un 13. maddesi uyarınca geri alınmasına,

- 140 6) Ayrıca, Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş.'nin, Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.'nin kendilerinin ya da bu teşebbüslerin distribütörlerinin / bayilerinin nihai satış noktalarına vermiş oldukları soğutucu dolaplara rakip ürünlerin konulmasını engellemelerinin piyasada rekabetin oluşmasının önünde önemli bir engel olduğuna, bu yüzden soğutucu dolaplara rakip bira ürünlerinin konulmasının yasaklanması uygulamasına son verilmesine,
- 7) Karar tarihinden önce akdedilmiş sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüklerinin ve bu etkiyi doğuran nitelikteki diğer yükümlülüklerin anılan sözleşme metinlerinin tamamından çıkarılmasına, bu değişikliklerin yapılabilmesi için kararın tebliği tarihinden itibaren taraflara 90 gün süre verilmesine, bu süre içinde gerekli değişikliklerin yapıldığının Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. ve Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş. tarafından Rekabet Kurulu'na tevsik edilmesine, gerekli düzeltme yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve 4054 sayılı Kanun'un 16. ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağı adı geçen taraflara bildirilmesine,
- 150 8) Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. ve Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş. ürünlerinin satışına ilişkin olarak nihai satış noktalarına rekabet etmeme yükümlülüğü getirilemeyeceğine ve soğutucu dolaplara rakip bira ürünlerinin konulmasının Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş., Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş. ve bu teşebbüslerin bayi/distribütörleri tarafından engellenemeyeceğine dair işbu Kararın bayi/distribütörlere ve nihai satış noktalarına Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. ve Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş. tarafından bildirilmesine ve bu yükümlülüğün yerine getirildiğinin adı geçen teşebbüslerce kararın tebliği tarihinden itibaren 90 gün içerisinde Rekabet Kurulu'na tevsik edilmesine
- 160 karar verilmiştir.
- 170

Karar Efpa'ya 17.6.2005 tarihinde tebliğ edilmiş ve ardından 15.9.2005 tarihinde alınan tevsik yazısında, sözleşmelerde değişiklikler yapılarak Karar gereğince bu değişikliklerin nihai satış noktalarına bildirimini yapıldığı ifade edilmiştir.

180 Geri bildirimlerin değerlendirildiği 6.10.2005 tarihli Bilgi Notu, 14.10.2005 tarih ve REK.0.07.00.00/251 sayılı Başkanlık önergesi ile Kurul'a sunulmuş ve Kurul'un 31.10.2005 tarih ve 05-76/1031-288 sayılı kararı ile, taraflarca bayi/distribütörlere yapılan bildirimlerin özellikle soğutucu dolaplara ilişkin kısmının Kurul'un 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı Kararına aykırı olduğu sonucuna varılmış ve gerekli değişikliklerin yapılabilmesi için teşebbüslere 30 gün süre verilmiştir.

Kurul'un 31.10.2005 tarihli kararının Efpa'ya 7.11.2005 tarihinde bildirilmesinin ardından, bu teşebbüsten 7.12.2005 tarihinde alınan yazıda, karar gereği olan bildirimlerin bayi/distribütörlere ve nihai satış noktalarına yapıldığı ifade edilmiştir.

190 Geri bildirimlerin değerlendirildiği 26.12.2005 tarihli Bilgi Notu, 2.1.2006 tarih ve REK.0.07.00.00-130/2 sayılı Başkanlık önergesi ile Kurul'a sunulmuş ve Kurul, 4.1.2006 tarihinde, Efpa'nın bayi/distribütörlere yapmış oldukları bildirimlerin 05-76/1031-288 sayılı Karar doğrultusunda olduğundan 06-1/8-MB sayı ile bilgi almıştır.

200 Başvuru dilekçesi ekinde yer alan 7.11.2005 tarihli dava dilekçesinde Efes Pazarlama ve Dağıtım Tic. A.Ş.'yi temsilen Av. Teoman Malkoçlar, Efpa, bayi/distribütör Tanmer ve davalı işletici Hasan Çelik arasında 15.9.2002 tarihinde sözleşme imzalandığını, işletici Hasan Çelik'in sözleşmenin birinci maddesinde belirtilen "işyerinde başka marka bira bulundurulamaz ve satılamaz" hükmünü ihlal ettiğini belirtmiştir. Efpa ayrıca Hasan Çelik'in işletmesinde başka bira markaları (Pera Pilsener) sattığına dair Keşan Sulh Hukuk Mahkemesine 12.8.2005 tarihinde başvurarak, 2005/53 D.İş sayı ile yaptırdığı tespite dava dilekçesinde değinmiştir.

Hasan Çelik söz konusu davaya ilişkin yapmış olduğu savunmada; Efpa ile aralarında akdettikleri sözleşmeyi ihlal etmediğini, Efpa'ya 15.8.2005 tarihinde ihtarname çekerek aralarındaki sözleşmeyi tek taraflı olarak feshettiğini bildirdiğini ve Efpa'ya ait bira satış malzemelerini şirket yetkilisi Yusuf Gürbüz'e teslim ettiğini ifade etmiştir.

210 Söz konusu davaya ilişkin olarak Keşan Asliye 1.Hukuk Mahkemesi 22.12.2006 tarihinde 2005/302 Esas ve 2006/375 Karar No ile karar vermiştir. Mahkeme kararında, "*Sözleşmede taraflarca kararlaştırılan sözleşme süresi ve Keşan Sulh Hukuk mahkemesince yapılan tespit tarihi itibariyle davalının işletmekte olduğu büfesinde sadece Efes Pilsen ürünleri satacağını taahhüt etmiş olmasına rağmen işyerinde "Pera Pilsener-İstanbul" yazısının bulunduğu bu şekilde davalının başka firmalara ait ürünleri satışa arz ettiği, dolayısıyla sözleşme ile kendisine yüklenen yükümlülüğü yerine getirmediği, sözleşmenin 14. maddesinde belirtilen cezai şartı ödemekle yükümlü olduğu kanaatine varılmıştır. Dava tarihi itibariyle 1 USD nin YTL cinsinden karşılığı Merkez Bankası Edirne Şubesinden sorulmuş ve cezai şart olarak ön görülen 7000 USD nin dava tarihindeki YTL cinsinden değeri* hesaplanarak bu miktarın T.C. Merkez Bankasının kısa vadeli kredilere uyguladığı değişir oranlardaki iskonto reeskont faiz oranı ile birlikte davalıdan alınarak davacıya ödenmesine karar verilmiş", ifadelerine yer verilerek Hasan Çelik'in Efpa'ya 9.404 YTL tazminat ödemesine hükmedilmiştir.

220 Hasan Çelik, Keşan Asliye 1.Hukuk Mahkemesi'nin 22.12.2006 tarih 2005/302 Esas No ve 2006/375 Karar No'lu bu kararına karşı 2.3.2007 tarihinde Yargıtay'a temyizen yapmış olduğu başvuruda tehiri icra kararı verilmesi ve ilamın temyizen bozulması kararı verilmesi talebinde bulunmaktadır. Hasan Çelik'in 2.3.2007

230 tarihli temyiz dilekçesinde, Keşan Asliye 1.Hukuk Mahkemesi'ne sunulan savunmadaki hususlar tekrarlanmış ve ayrıca Rekabet Kurulu'nun 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı kararına atıfta bulunularak Kurul'un bu kararı uyarınca sözleşmelerinde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğünün geçersiz olduğu ifade edilmiştir. Temyiz dilekçesinde ayrıca, Rekabet Kurulu'nun bu kararını Keşan Asliye 1.Hukuk Mahkemesi'ne sunmalarına ve bilirkişi incelemesi talep etmelerine rağmen bu taleplerinin mahkemece reddedildiği ifadesine yer verilmektedir. Hasan Çelik'in söz konusu temyiz başvurusuna ilişkin Yargıtay henüz bir karar vermiş değildir.

240 Hemen belirtmek gerekir ki, ilgili Kurul kararı ile söz konusu sözleşmelerden 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyetin Kanun'un 13. maddesi uyarınca geri alınması ile birlikte, rekabet etmeme yükümlülüğü içermeye devam eden sözleşmeler 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi anlamında ihlal teşkil etmekte ve 5. maddesi kapsamında muafiyetten yararlanmamaktadır. Bu çerçevede Kanun'un 4. maddesine aykırı olan mevcut dosyaya konu sözleşme Kanun'un 56. maddesi çerçevesinde geçersizdir.

Dosya mevcudu bilgi ve belgeden, Efpa'nın aşağıda yer verilen açıklamaları gönderdiği anlaşılmıştır.

"...

- 250
- 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı kararına göre Rekabet Kurulu tarafımıza tebliğ tarihi olan 17.06.2005 tarihinden itibaren, rekabet etmeme yükümlülüklerinin ve bu etkiyi doğuran nitelikteki yükümlülüklerin sözleşme metinlerinden çıkarılmasına, bu değişikliklerin yapılabilmesi için kararın tebliği tarihinden itibaren tarafımıza 90 günlük geçiş süresi verilmesine karar vermiş ve bu geçiş süresi 17.09.2005 tarihine kadar devam etmiştir.
  - Şirketimiz Efes Paz. Ve Dağ. Tic. A.Ş. ve Bayimiz Tan-Mer Paz. San. Tic. Ltd. Şti., şikayetçi Hasan Çelik ile 15.09.2002 tarihinde 3 yıllık bir sözleşme akdetmiştir. Dolayısıyla söz konusu sözleşmenin normal sona erme tarihi de 15.09.2005'dir. Ancak aşağıda açıklandığı üzere söz konusu sözleşme 15.08.2005 tarihinde Hasan Çelik tarafından ekte bir kopyası sunulan ihtarname ile feshedilmiş ve bu fesih üzerine bu tarihten itibaren şirketimiz ile Hasan Çelik arasındaki tüm ilişkilerde fiilen sona ermiştir. 12.08.2005 tarihinde bahse konu sözleşmedeki hükümlerin ihlal edildiği iddiaları üzerine, hukuka aykırılığın tespiti için Keşan Sulh Hukuk Mahkemesinin 2005/53 D.İş No.lu dosyası ile sonucu lehimize olacak şekilde yapılan tespit Rekabet Kurulunun şirketimize tanıdığı geçiş süreci içerisinde yani rekabet etmeme yükümlülüğü getirme hakkının halen devam ettiği bir dönem içerisinde yapılmıştır.
  - Efes Paz. Ve Dağ. Tic. A.Ş.'yi temsilen 12.08.2005 tarihinde ilgili mahkemece sözleşmeye aykırılığın tespiti dayanak yapılarak yine sözleşmenin 14. maddesi gereğince 7.000 USD karşılığı olan 9.404 YTL bedel talebiyle, Rekabet Kurulunun kararının uygulamasının henüz başlamadığı dönemdeki geçiş haklarımızın karşılığı olarak 07.11.2005 tarihinde Keşan 1. Asliye Hukuk Mahkemesinde 2005/302 Esas No. İle
- 260
- 270

tazminat davası açılmıştır. İşbu dava 22.12.2006 tarihinde 2006/375 K. No ile şirketimiz lehine sonuçlanmış ve mahkeme bu ve diğer her türlü iddiaları da değerlendirerek tazminat talebimizi haklı bulmuştur. Dava, Hasan Çelik tarafından temyiz edildiğinden halen Yargıtay tarafından da incelenmektedir.

- 280
- Şikayetçi Hasan Çelik 15.08.2005 tarihinde yani sözleşmeye aykırılığın mahkemece tespitinden sonra, Keşan 2. Noterliğinin 06748 Yevmiye No.lu ihtarı ile bahse konu sözleşmeyi fesih ettiğini şirketimize bildirmiştir ve bu tarihten sonra da hiçbir ticari ilişkimiz olmamıştır. Tarafımıza tanınan 90 günlük geçiş süresi içinde yani rekabet etmeme yükümlülüğü hükmünün halen geçerli olduğu dönem içinde tespiti yapılan hukuka ve sözleşmeye aykırı davranıştan dolayı şirketimiz, Borçlar Kanunu ve ilgili mevzuatın kendisine tanıdığı yasal hakları kullanarak geçmişte oluşan ve tespitini yaptırdığı aykırılıktan kaynaklanan zararını telafi etme hakkını kullanmak üzere 07 Kasım 2005'te bu alacağına karşılık bir tazminat davası açmıştır.

290

Davanın açılma tarihi Kurulun tanıdığı geçiş süresi sonrasına denk gelmesi Kurul Kararına aykırılık oluşturmamaktadır. Zira iş bu dava Hasan Çelik ile zaten fesih nedeniyle ve fiilen 15.08.2005 tarihinde biten ilişkinin devam etmesini sağlayıcı bir amaç için değil işyerine yapılan yatırımların bedeli için tarafların ortak iradesi ile imza altına alınarak oluşturulan ve Kurul kararının tanıdığı geçiş dönemi nedeniyle geçerliliğinin tespit tarihi 12.08.2005 tarihinde koruyan, "sözleşmeye aykırı eylem ve işlemler nedeniyle geçmişte oluşan cezai şart talep etme hakkının" kullanıldığı bir tazminat davasıdır. Dava ve talep hakkımızın kullanılması ve ilk derece mahkemesinin de talebimizi haklı görmesinden başka bir durumun olmadığı işbu davada sözleşmeye ve hukuka aykırılık fiilin Hasan Çelik tarafından, Rekabet Kurulunca tarafımıza tanınan geçiş süresi içinde gerçekleştirildiği açıktır. Yani talep hakkı 12.08.2005 tarihindeki tespit ile doğmuştur. 12.08.2005 tarihinden işbu yazımız tarihine kadar şirketimiz ile Hasan Çelik arasında hiçbir ticari alım/satım veya benzeri bir ilişkide olmaması da dikkate alındığında, davanın aleyhe sonuçlanması nedeniyle kötü niyetle yapılan bu başvurudan dolayı Kurul Kararının uygulamaya girmedeği ve rekabet etmeme yükümlülüğü hükmünün geçerliliğini koruduğu 17.09.2005 tarihinden önceki bir sözleşme ihlali nedeniyle geçiş dönemi içinde yapılan ihlal tespiti üzerine açılan tazminat davasının tarihi ne olursa olsun kurumunuzca herhangi bir takibata, cezai bir yaptırıma neden olmaması da hakkın gereğidir.

300

    - Dolayısıyla, Kurul kararının uygulamaya girmedeği 17 Eylül 2005 tarihinden önceki bir ihlal nedeniyle ve yine bu tarihten önce yapılan tespite dayanarak kanuni süreler içinde açılan tazminat davasının Kurul Kararına aykırılık oluşturmaması nedeniyle yazınızın son paragrafında belirttiğiniz 4054 sayılı Kanununun 17. maddesinin c bendinde düzenlenen süreli para cezası uygulamasının kesinlikle hiçbir gerekçesi bulunmamaktadır. Söz konusu süreli para cezasına verilen kurul kararlarına uyulmaması nedeniyle hükmedilmektedir. Oysa 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 Sayılı Kurul kararının uygulamasının 17.9.2005 tarihinden itibaren başlaması ve

310

320

ihlalin ve ihlal tespitinin bu tarihten önce gerçekleşmiş olması ve zaten bu tarihten önce taraflar arasında tüm ticari ilişkinin sona ermesi nedeniyle, 17.9.2005 tarihinden sonra Kurul kararlarına uyulmadığını iddia etmek ve buna dayanarak 4054 sayılı Kanununun 17 maddesinin c bendinin uygulanması kesinlikle söz konusu olamaz.”

330 Görüldüğü üzere Efpa tarafından, söz konusu 22.4.2005 tarihli Kurul Kararının kendilerine tebliğ edildiği 17.6.2005 tarihinden itibaren 90 gün sonrasında (17.9.2005 tarihinde) uygulamaya girdiği, bu tarihe kadar sözleşmelerdeki rekabet etmeme yükümlülüklerinin geçerli olmaya devam ettiği, rekabet etmeme yükümlülüğünün geçerli olduğu bu zaman dilimine ilişkin olarak tazminat davası açtıkları ve Kurul Kararına aykırı bir davranış içerisinde olmadıkları iddia edilmektedir.

Benzer şekilde, Efpa'nın dağıtıcısı Tanmer'e gönderilen 28.5.2007 tarih ve 1815 sayılı yazı ile işletici Hasan Çelik'in işletmesinde başka bira markaları (Pera Pilsener) sattığına dair tespit yaptırıp tazminat talebinde bulunup bulunmadıkları sorulmuştur.

340 Tanmer, 18.7.2007 tarih ve 4859 sayılı cevabi yazısında, işletici Hasan Çelik'in aralarındaki anlaşmaya aykırı olarak kendilerine Rekabet Kurulu tarafından tanınan 90 günlük süre dolmadan rakip marka satmaya başlaması nedeniyle durumu Efpa'ya bildirdiklerini, Efpa'nın bunun üzerine tespit yaptırarak tazminat talep ettiğini, şirket olarak Tanmer'in bu tür tazminat davası açmadığını belirtmektedir.

Bu noktada, Hukuk Müşavirliğinden konuya ilişkin görüşleri alınmıştır.

350 İşletici Hasan Çelik söz konusu sözleşmeyi feshettiğini Efpa'ya 15.8.2005 tarihinde ihtarname ile bildirmiştir.

360 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı kararda, rekabet etmeme yükümlülüklerinin ve bu etkiyi doğuran nitelikteki diğer yükümlülüklerin sözleşme metinlerinden çıkarılması için kararın tebliği tarihinden itibaren taraflara 90 gün süre verilmiştir. Kararın Sonuç bölümünün (5) nolu paragrafında rekabet etmeme yükümlülüğü içeren anlaşmalardan muafiyetin geri alındığı belirtildikten sonra bu paragrafın yürütmesi herhangi bir süreye bağlanmamıştır. Kararın (7) nolu paragrafında, değişikliklerin yapılabilmesi için kararın tebliği tarihinden itibaren taraflara 90 gün süre verilmesine karar verilmiştir. Ancak bu süre sona ermeden ihlale konu sözleşmenin feshedildiği anlaşılmıştır.

22.4.2005 tarihli karar Efpa'ya 17.6.2005 tarihinde tebliğ edildikten sonra, Efpa 12.8.2005 tarihinde işletici Hasan ÇELİK'in işletmesinde başka bira markaları (Pera Pilsener) sattığına dair tespit yaptırmış ve bu tespite dayanarak 8.11.2005 tarihinde tazminat davası açmıştır. Ancak söz konusu işlem sözleşmede gerekli görülen değişikliklerin yapılabilmesi için verilen 90 günlük süre zarfında meydana gelmiştir.

J. SONUÇ

370

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

380

1. Efes Pazarlama ve Dağıtım Tic. A.Ş., Tanmer Pazarlama ve Tic. Ltd. Şti. ve Hasan ÇELİK tarafından akdedilen rekabet etmeme yükümlülüğü içeren başvuru konusu 15.9.2002 tarihli sözleşmenin, 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı Rekabet Kurulu Kararının tebliğ edildiği tarih itibarıyla 4054 sayılı Kanun'un 56. maddesi uyarınca geçersiz hale geldiğine, ancak anılan karar ile sözleşmede gerekli görülen değişikliklerin yapılabilmesi için 90 gün süre verildiğinden ve bu süre sona ermeden ihlale konu sözleşme feshedildiğinden, Efes Pazarlama ve Dağıtım Tic. A.Ş.'ye 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesi çerçevesinde süreli para cezası verilemeyeceğine, İkinci Başkan Tuncay SONGÖR'ün farklı gerekçesi ve OYÇOKLUĞU ile,
2. Şikayet dilekçesinde adı geçen Tanmer Pazarlama ve Tic. Ltd. Şti.'nin (Efes Pazarlama ve Dağıtım Tic. A.Ş.'nin Keşan Bölge Bayi) ihlal içerisinde olduğuna dair tespit bulunmadığından bu şirket hakkında herhangi bir işlem yapılmasına yer olmadığına OYBİRLİĞİ ile

karar verilmiştir.

07-63/763-267

FARKLI GEREKÇE
(02.08.2007 tarihli ve 07-63/763-267 sayılı Kurul Kararı)

Dosya konusu ile doğrudan ilişkili olan Keşan Asliye Hukuk Mahkemesinin 22.12.2006 tarih ve 2005/302 E, 2006/375 K sayılı kararı, davalı Hasan ÇELİK tarafından 02.03.2007 tarihinde temyiz edilmiştir. Öncelikle tehiri icra talebinde bulunan Hasan ÇELİK temyiz dilekçesinde Keşan Asliye Hukuk Mahkemesindeki savunmaları tekrarlamakla birlikte ayrıca, Rekabet Kurulunun 22.04.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı kararı uyarınca sözleşmelerinde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğünün geçersiz olduğunu ifade etmiştir.

Hasan ÇELİK'in söz konusu temyiz başvurusuna ilişkin Yargıtay henüz bir karar vermiş değildir.

Görülmekte olan dosya konusu ile ilgili dayanak oluşturan deliller sadece Keşan Asliye Hukuk Mahkemesi dava dosyası kapsamındaki bilgi ve belgelerden ibarettir. Dosya ile doğrudan ilişkili olan bu dava sonucunda alınan karar ise Hasan ÇELİK tarafından temyiz edilmiş ve temyiz henüz sonuçlanmamıştır.

Temyiz sonucunun beklenmesi gerektiği kanaatinde olduğumdan, Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş.'ye 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesi çerçevesinde süreli para cezası verilemeyeceğine dair sonuca yukarıda açıkladığım farklı gerekçe ile katılıyorum.

Tuncay SONGÖR
İkinci Başkan

(2.8.2007 tarihli, 07-63/763-267 sayılı Kurul Kararı'na)
KARŞI OY GEREKÇESİ

Efes Pazarlama ve Dağıtım Tic. A.Ş.'nin 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı Rekabet Kurulu Kararı çerçevesinde yerine getirmesi gereken yükümlülükleri yerine getirmediğine ilişkin yapılan şikayet üzerine alınan Kurul kararının sonucunun 1 numaralı bölümüne aşağıda ayrıntılarına yer verilen nedenlerden dolayı iştirak edilememiştir:

22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı Kurul kararında, rekabet etmeme yükümlülüklerinin ve bu etkiyi doğuran nitelikteki diğer yükümlülüklerin sözleşme metinlerinden çıkarılması için kararın tebliği tarihinden itibaren taraflara 90 gün süre verilmiştir. Karardan, 90 gün boyunca rekabet etmeme yükümlülüğünün geçerliliğini koruduğu anlamını çıkarmak mümkün değildir. Aksine, Kararın Sonuç bölümünün (5) nolu paragrafında rekabet etmeme yükümlülüğü içeren anlaşmalardan muafiyetin geri alındığı belirtildikten sonra bu paragrafın yürütmesi herhangi bir süreye bağlanmamıştır. Dolayısıyla Karar, gerekçeleri ile birlikte taraflara tebliğ edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girmiştir. Nitekim, Kurul da olayı bu şekilde yorumlamış ve Kararın, tebliğ edildiği tarih itibarıyla 4054 sayılı Kanun'un 56. maddesi uyarınca geçersiz hale geldiğini tespit etmiştir.

22.4.2005 tarihli karar Efpa'ya 17.6.2005 tarihinde tebliğ edildikten sonra, Efpa 12.8.2005 tarihinde işletici Hasan ÇELİK'in işletmesinde başka bira markaları sattığına dair tespit yaptırmış ve bu tespite dayanarak 8.11.2005 tarihinde tazminat davası açmıştır. Bir başka ifadeyle, Efpa, Kararın gereğini yerine getirmediği gibi, Kararın gereği olan bir davranışta bulundu diye şikâyetçi hakkında, aslında geçersiz olan bir sözleşmeye dayanarak, tazminat davası açmıştır. Sözleşmelerde gerekli değişikliklerin yapılması için öngörülen 90 günlük süre, Kurul'un kararın gereğini yerine getirmeyen ve üstelik iyi niyetli olmadığı açık olan Efpa'ya süreli para cezasını uygulamadan bağışıklık sağlamamalıdır. Dolayısıyla, 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesinin (c) bendi uyarınca süreli para cezasının uygulanması gerektiğini düşünmekteyim.

Bu itibarla, Kararın ilgili bölümündeki çoğunluk görüşüne katılmam mümkün olamamıştır.

Mehmet Akif ERSİN
Kurul Üyesi